

Kbh. 6.maj 2023

Til orientering

Hermed en materialesamling/holdningspapir fra RBT og NOAH-Trafik

Vi siger nej tak til nye klima-, natur- og miljøskadelige infrastrukturprojekter. For at reducere nævnte belastninger er det også nødvendigt at omlægge transportpolitikken fra den ensidige satsning på biltrafik.

Klimabelastningen ved anlæg af en del truende natur- og miljøskadelige projekter:

Opsummering:

		Skøn over udledning af CO₂e ved anlægsarbejdet
Vejanlæg, som er med i Infrastrukturaftalen af 28. juni 2021.		2.294.900
Kattegatforbindelse		3.139.000
Fyn-Als bro m.m.		250.000
Havneudvidelse Aarhus		160.000
Lynetteholm, havnetunnel og metro		1.300.000
Udledning fra anlæg af ovennævnte		7.143.900

Dertil kommer udledning fra brugen af de mange store anlæg, som er vanskeligt at opgøre. Yderligere er der en påtænkt udvidelse af Københavns lufthavn, der skønnes at betyde udledning af 2,1 mio. ekstra tons CO₂e for hver 10 mio. ekstra passagerer per år som konsekvens af den mere flyvning.

Skemaet nedenfor indeholder vejanlæg, som er unødvendige og vil generere mere vejtrafik og forøge klima- støj - natur- og miljøbelastningen.

De fleste er med i Infrastrukturaftalen af 28. juni 2021. Infrastrukturaftalen indeholder vejanlæg til 63,8 mia. kr.

Kilde: <https://www.trm.dk/politiske-aftaler/2021/aftale-om-infrastrukturplan-2035-aftale>

Projekt	Anslået pris. Mio. kr.	Udledning af tons CO₂e ved anlægsarbejdet
Hærvejsmotorvej fra Haderslev til Hobro. 2 delstrækninger til 5.889 mio. med udledning af	17.000	871.600

326.500 ton er med i Infrastrukturaftalen		
Motorvej over Egholm vest om Aalborg	7.000	292.800
Kalundborgmotorvej fra Regstrup til Kalundborg	1.886	97.800
Udvidelser af E45. Jernbanen på strækningen skulle udbygges i stedet.	6.415	265.500
Motorvej fra Tværvej til Frederikssund. Vil undergrave S-banen til Frederikssund	2.934	91.900
Motorvej mellem Næstved og Rønnede.	1.532	64.200
Udvidelse af Amagermotorvejen med udvidet adgang til Avedøre Holme	1.707	124.700
Udvidelse af Øresundsmotorvejen	632	61.900
Opgradering af Rute 26 mellem E45 og Søbyvad	1.390	182.400
Udvidelse af Hillerødmotorvejens forlængelse til motorvej. Undergraver S-toget til Hillerød	880	48.200
Udvidelse af Ring 4 ved København (nordlig)	900	29.600
Udvidelse af Ring 4 (sydlig)	561	20.000
Øget kapacitet Herning – Ringkøbing og motorvejsanlæg omkring Herning. Med i Finanslov 2023.	992	96.400
Opgradering - Aalbæk-Skagen	221	15.400
Øget kapacitet m.m. på Motorring 3. Undergraver letbanen, som er under bygning.	315	32.500
Udvidelse af Hillerødmotorvejen fra Motorring 3 til Ring 4 og senere til Farum. Undergraver den kollektive trafik	1.485	
Tunnel under Marselis Boulevard i Aarhus.	2.702	?
Ekstra vej på Stevns	597	?
Øget kapacitet mellem Sallingsund og Hanstholm	700	?
Øget kapacitet mellem Haderup og Skive N.	1.144	24.700
Udbygning af Rute 15 Mellem Bale og Tåstrup samt omfartsveje ved Tirstrup og Trustrup	677	
Ovennævnte anlæg med tal for CO2e		2.294.900

Yderligere information i denne henvendelse til Folketingets partier:

<https://www.noah.dk/sites/default/files/2021-06/Det-har-vaeret-vejenes-tur-siden-1936.pdf>

Og : <https://www.noah.dk/trafikbogen>

Og: https://www.noah.dk/sites/default/files/inline-files/Overblik_%20Her%20er%20Engelbrechts%20hemmeligholdte%20klimaberegninger%20-%20Altinget_%20Transport.pdf

Oversigt over forskellige andre projekter på forskellige beslutningstrin

Projekt	Bemærkninger	Anslået pris. Mio. kr.	Udledning af CO2e i forbindelse med anlæg
Kattegatforbindelse	Afventer eventuelle ekstra undersøgelser.	130.000 mio.	En kombineret vej- og jernbaneforbindelse vurderes at medføre et CO2e udslip på omkring 3.139.000 tons. Anlæg af en motorvej fra Regstrup til Kalundborg, der er en forudsætning for en Kattegatforbindelse, er ikke indregnet.

Havnetunnel i København. Etablering af Lynetteholm	Undersøgelser i gang vedrørende en havnetunnel. Byggearbejder sat i gang vedr. etablering af Lynetteholm.	30.700 mio. kr. for en havnetunnel fra Nordhavn til Øresunds-motorvejen.	Anlæggelsen af Lynetteholm og tilhørende infrastrukturanlæg, som en – havnetunnel/østlig ringvej og en udvidelse af metroen skønnes at ville betyde udledninger af omkring 1,3 mio. tons CO ₂ e. Disse tal er uden bebyggelser.
Fyn-Als bro med tilsluttende vejanlæg.	Forundersøgelse i gang	Pris 20.000 mio.	Fyn -Als bro med tilsluttende vejanlæg. Skønnet udledning 250.000 tons CO ₂ e.
Havneudvidelsen i Aarhus.	Unødvendig, klimabelastende, og ødelæggende for naturværdier		Udledninger på 160.000 tons CO ₂ e
Københavns lufthavn	Kraftig forøgelse af lufthavnens kapacitet.		2,1 mio. ekstra tons CO ₂ e for hver 10 mio. ekstra passagerer per år som konsekvens af den mere flyvning.

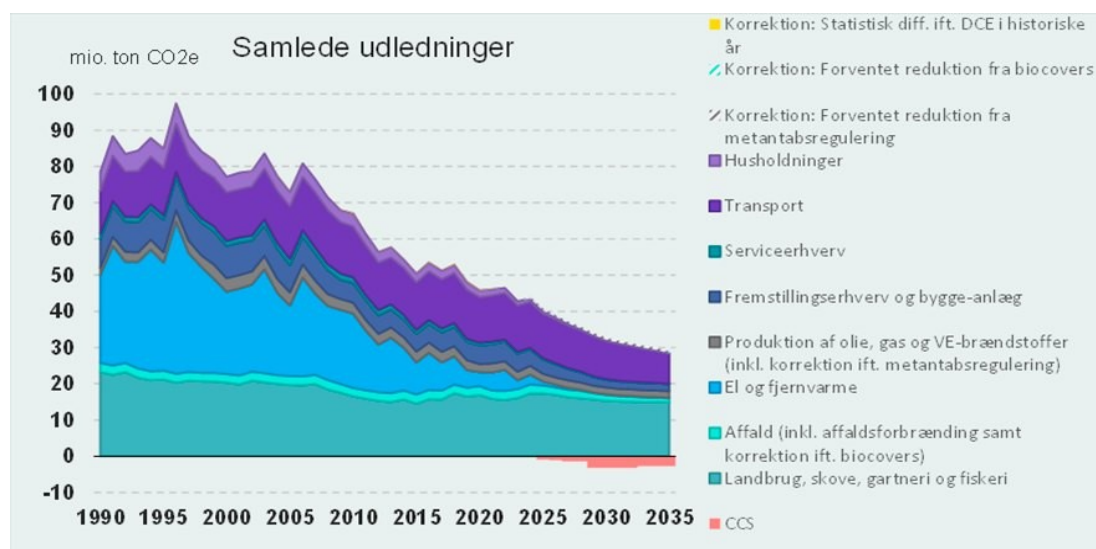
Globalt klimaaftryk

Mikael Skou Andersen til MobilityWatch i artikel af Anja Hauge den 21. januar 2022:

”For øvrigt går Paris-aftalen jo ud på at reducere det globale udslip, så politikerne kan da ikke bare lukke øjnene for de udledninger, deres beslutninger afstedkommer, selvom det er uden for Danmarks grænser. MIKAEL SKOU ANDERSEN, FORSKER I MILJØØKONOMI VED AARHUS UNIVERSITET”

Stor klimabelastning ved den danske ensidige satsning på flere privatbiler. Afgørende at bruge et forbrugsbaseret klimaaftryk, som rettesnor i trafikplanlægningen:

Nye store infrastrukturprojekter som veje, havne og lufthavne stimulerer til mere trafik. Man bør derfor f.eks. også se på de millioner af køretøjer, som efter trafikfremskrivningerne skal køre på vejene. Både produktion og brug af køretøjerne. Energistyrelsens fremskrivningerne af udledningerne fra trafikken medtager kun udledninger ved brugen af transportmidlerne i Danmark. Der er altså ikke taget højde for udledninger ved produktion af køretøjer og batterier. Mere om det senere.

Kilde: Energistyrelsen 2023. <https://ens.dk/service/fremskrivninger-analyser-modeller/klimastatus-og-fremskrivning-2023>

Transportens andel af det samlede CO₂-udslip i Danmark var i 2021 på 27,3 % og vil ifølge Energistyrelsens status og fremskrivningsrapport udgøre 31,0 % i 2025 og 36,2 % i 2030. Mens andre sektorer - bortset fra landbruget - forventes at reducere udledningerne kraftigt er der ikke vedtaget tiltag, der kan give store reduktioner på transportområdet.

I 2030 vil der ifølge fremskrivningen af bilbestanden fortsat være langt flere diesel- (596.703) og benzinbiler (1.611.720) end elbiler (BEV) (657.806). Man forventer tillige (249.727) PHEV, plug-in hybridbiler, som ikke repræsenterer nogen klimagevinst. Senere om elbiler og klimabelastningen.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Personbiler	2.750.826	2.777.669	2.812.972	2.854.211	2.904.507	2.965.321	3.035.281	3.115.956	3.204.107	3.299.626	3.404.896	3.515.083	3.612.053
Benzin	1.754.834	1.733.443	1.712.182	1.691.537	1.672.480	1.653.939	1.633.884	1.611.720	1.585.134	1.554.179	1.518.583	1.477.928	1.367.695
Diesel	721.139	708.684	695.169	678.566	660.456	640.524	618.896	596.702	574.187	551.604	528.748	505.334	461.271
BEV	147.238	187.507	237.434	296.519	365.724	448.430	545.398	657.806	784.737	925.960	1.084.495	1.256.138	1.515.033
PHEV	127.614	148.035	168.187	187.589	205.848	222.428	237.102	249.727	260.049	267.883	273.070	275.683	268.055

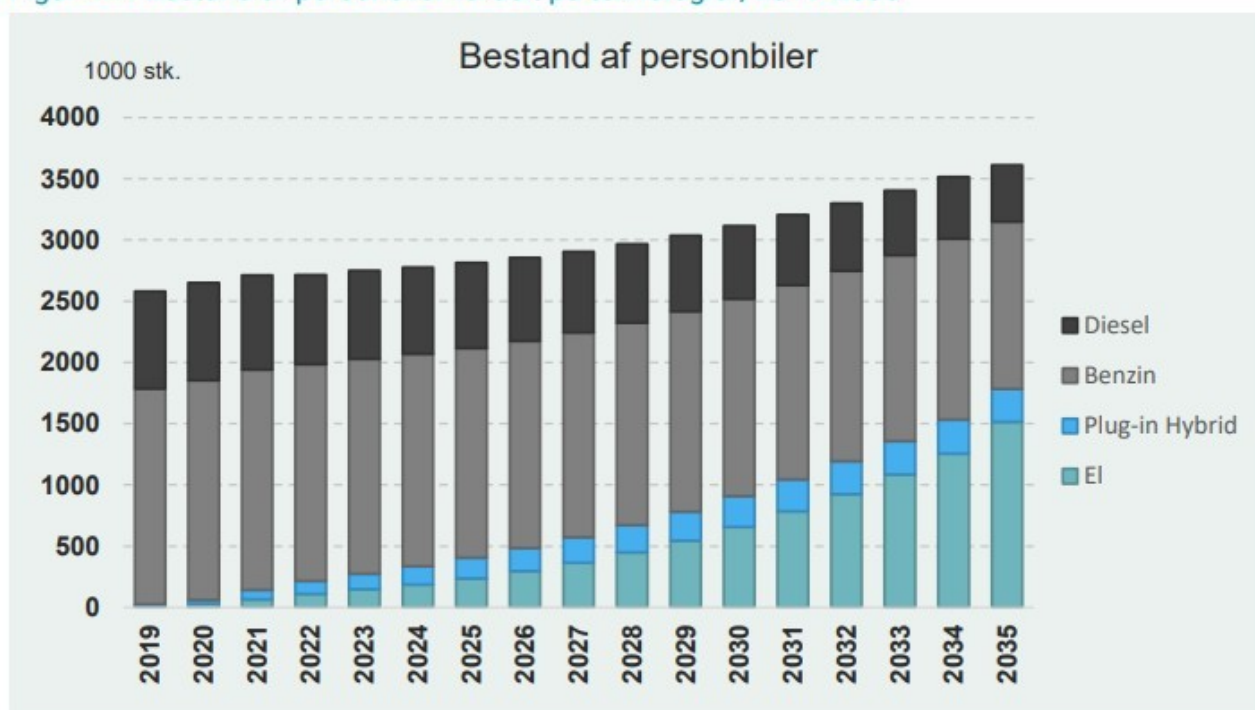
Kilde: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Basisfremskrivning/kf23_dataark_-_transport.xlsx

Fremskrivningen fra Energistyrelsen – der er baseret på fortsættelse af den nuværende trafik- og afgiftspolitik – viser, at der vil være omkring 3,1 mio. biler i 2030 og 3,6 mio. i 2035.

I begyndelsen af 2023 kørte der 2,8 mio. personbiler på de danske veje. 1,95 mio. af disse, svarende til 69 pct., vil stadig køre på de danske veje i 2030.

Transportpolitikken bør ændres således at man undgår den yderligere eksplosive stigning i biltallet og brugen af biler.

Figur 4.4: Bestand af personbiler fordelt på teknologier, 2019-2035

Kilde: Bilstatistik.dk (DBI IT A/S) for årene 2019-2022 (data er behandlet, så de passer til segmentopdelingen i Energistyrelsens fremskrivning).

Kilde: Energistyrelsen, 2023

Godt at udfase fossile biler og **erstatte** dem med elbiler. Men det må ske i takt med disses udtjening, men det er meningsløst blot at **forøge** bilparken med elbiler, som primært er lagt op til. Elbiler fylder som andre biler når de kører og parkeres. De er årsag til trafikulykker som andre biler. De skaber den samme trængsel og støjer ikke mindre ved kørsel over 30-35 km/t. De udleder heldigvis ikke lokal forurening fra motoren, men medfører partikelforurening fra dæk, vejbaner og bremses. Elbilers normalt højere vægt forøger dette problem og også støjbelastningen. Og produktion af biler og batterier udgør en stor klimabelastning. Og den store del af elproduktionen, som kommer fra afbrænding af biomasse, er på ingen måde CO2 neutral

Der er forskellige danske målsætninger vedrørende antallet af elbiler i 2030. Der er en del partier, der opererer med at Danmark skal have 1 million elbiler i 2030.

Hvis man bruger [Volvos tal fra deres LCA-analyse](#) og regner med 1 million elbiler, så er klimaaftrykket ved produktion af disse biler - XC 40 Recharge - med tilhørende batterier omkring 25 mio. ton CO2e. Før disse biler har kørt en kilometer.

Fossile biler udleder også meget ved produktionen og brugen. Som det fremgår af skemaet nedenfor - ca. 16,1 ton CO2e pr. bil før de har kørt en eneste kilometer. Eftersom klimabelastningen er global er det ikke nogen undskyldning at produktion af biler m.m. ligger i udlandet.

Derfor er det vigtigt at føre en politik, der reducerer bilparken. Og samtidig sikrer ordentlige forhold for cyklister og kollektive trafikanter. Omkring 38 % af de danske husstande har - ifølge Danmarks Statistik - ikke bil. De må forkæles så de ikke forøger problemerne ved at anskaffe sig bil.

Tallene nedenfor er data for Volvo XC40 ICE Petrol og XC40 Recharge. Det er biler af moderat størrelse henholdsvis med benzin og el som drivmiddel.

Vehicle type	Materials production and refining	Li-ion battery modules	Volvo Cars manufacturing	Use phase emissions	End of Life	Total
XC40 ICE Petrol	14	-	2,1	41	0,6	58
XC40 Recharge Global	17	7	1,4	28	0,5	54
XC40 Recharge EU28	17	7	1,4	18	0,5	45
XC40 Recharge Wind	17	7	1,4	0,4	0,5	27

Table 5. Carbon Footprint for XC40 ICE and XC40 Recharge, with different electricity-mixes used for the XC40 Recharge. Results are shown in tonne CO₂-equivalents per functional unit (rounded values).

Kilde: Volvo. [volvo-cars-LCA-report-xc40.pdf \(volvocars.com\)](#)

Mere om problematikken her:

<https://www.noah.dk/sites/default/files/2022-12/Blind%20satsning%20p%C3%A5%20messer%20af%20elbiler%20er%20en%20milj%C3%B8m%C3%A6ssig%20arealm%C3%A6ssig%20og%20klimam%C3%A6ssig%20blindgyde%2C%20der%20alene%20er%20til%20fordel%20for%20bilbranchen.pdf>

Hvis man virkelig skal reducere arealforbruget til transport og klimabelastningen skal man satse på kollektive transportmidler, cykler og elcykler.

Udover areal til kørsel udløser hver bil i gennemsnit krav om 4-5 parkeringspladser. Se mere om **Parkering i byer** i denne analyse fra CONCITO: <https://concito.dk/files/media/document/Parkering%20i%20byer.pdf>

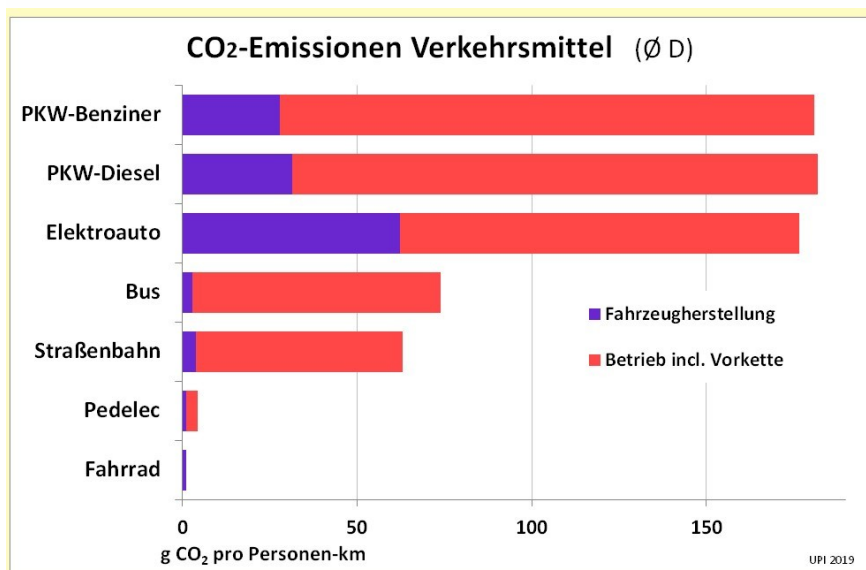
3.5 Arealbehov

Forskellige transportformer har forskellig kapacitet, hvilket kan ses af **Figur 12**, der viser hvor mange rejsende forskellige transportmidler kan transportere i et givent tværsnit pr. time.

Figur 12 Arealbehov for forskellige transportløsninger¹⁸.

¹⁸ Kaas (1998) og Europa Kommissionens Transportdirektorat

Kilde: [UPI 79 Ökobilanz Elektroautos \(upi-institut.de\)](http://upi-institut.de)

Med venlig hilsen

Rådet for Bæredygtig Trafik
Kjeld A. Larsen
Poul Kattler
John Gade

NOAH-Trafik
Bente Hessellund Andersen
Ivan Lund Pedersen